

0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

RIUS RIVERA

No deixa de tenir importància la captura del cabecilla Rius Rivera, successor de 'n Maceo, efectuada per la columna del general Fernández de Velasco, després de un renyit combat.

Una granada cayent ab providencial acert en mitj del grup dels insurrectes de aquella casi pacificada provincia, feri al cabecilla y més gravement al seu ajudant Terry. Los mambises se dispersaren. Y quan un negre nomenat Bacallao, anava a carregarse sobre l'espall a 'n Rius Rivera, caygueren junt ab en Terry en poder de las tropas.

Al ser traslladats a San Cristóbal, l'últim morí avants de arribarhi. En cambi las feridas del successor de 'n Maceo, no son de gravetat.

Qu' en Rius devia tenir certes condicions ho demostra 'l títol de Major general que ostentava y la circumstancia d' haverli conferit lo cabecilla mulato 'l mando de la seva forsa, al atravesar la trotra.

Fill de una familia de Mayagüez (Puerto-Rico) y de pare catalá (nascent al Vendrell) en Rius Rivera havia cursat la carrera d' enginyer industrial en l' escola de Barcelona. Al any 68 se dirigí a Cuba y feu tota la guerra, sent un dels que no volgueren acceptar lo conveni del Zanjón. En aquella campanya perdé 'l dit índice de la mà dreta.

Durant l' actual, després de militar a las ordres de 'n Máximo Gómez, passá a unir-se a 'n Maceo, de quals intransigencias participava en absolut.

Ab las forsas que l' han capturat se mostra, segons diuen, agrahidíssim per las atencions que li han sigut dispensadas. Sormés a un consell de guerra es d' esperar que perlluirarse de las responsabilitats que haja pogut contreure, no sortirá a última hora demostrant qu' ell també es ciutadà dels Estats Units.

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pesetas
Socorro al soldat <i>Emilio Jové</i> , del Regiment Isabel la Católica; pateix del pit.—Viu: Carrer de Urgell, núm. 103, 3. r, 2. a.....	20
Socorro al soldat <i>Francisco Marrés Figueras</i> , del Regiment Isabel la Católica; pateix de febres y diarrea.—Viu: Carrer del Porvenir, núm. 116, 2. a, 1. a. (San Gervasi).....	10
Socorro al soldat <i>Ramón Suñé Guilo</i> , del Regiment de Espanya; pateix de tuberculossis.—Viu: Príncep de Viana, núm. 1, 1. r, 1. a.....	20
Socorro al soldat <i>Joaquín Domínguez Tuset</i> , del Regiment Isabel la Católica; pateix de paludisme.—Viu: Carrer Mitj de Sant Pere, núm. 68, 1. r, 3. a.....	20
Socorro al soldat <i>Joseph Castells Mayol</i> , del Regiment de Murcia; pateix de paludisme.—Viu: Carrer del Bruch, núm. 49, botiga.....	20
Socorro al soldat <i>Francisco Margalejo y Cercós</i> , del Regiment Garelano; pateix de dolors articulars.—Viu: Ferlandina, núm. 20, 3. r, 4. a.....	20
Existencia en 27 de Mars.....	110
Existencia avuy.....	2,100'42
Existencia avuy.....	1,990'42

D' AQUÍ D' ALLÀ

AS noticias bonas venen a parells; menos mal ja que las dolentas las més de las vegadas arriban a collas.

Noticia bona: la presa de Imús.

Noticia favorable: la captura del cabecilla Rius Rivera, successor del mulato Maceo, encarregat de sostenir lo caliu de la insurrecció en la provincia de Pinar del Río.

Las dos se van rebre en un mateix dia, casi a una mateixa hora.

La pobra Espanya ja té temps qu' está empenyada en un terrible joch d' etzar, del que al cap-de-vall no sab ningú com se 'n sortirà.

L' altre dia va fer bonas. Celebremho.

La presa de Imús, ha tingut la virtut rara de retornar casi instantáneament la salut perduda al general Polavieja. Lo general Lachambre, héroe de la jornada, es per lo vist un gran metje. En lo successiu podrá continuarse en la terapéutica una prescripció d' efecte seguríssim. Contra certes malalties del fetje, una toma de Imús.

Que 'l general Polavieja 's troba mes tranquil y aliviat, sino ja curat del tot, ho revelan mes que altra cosa las disposicions que ha tingut a bé adoptar, immediatament després del triunfo de las tropas espanyolas. En efecte: aixís com fins ara, per efecte sens dupte de l' excessiva segregació de bilis, manava fusellar a tot vitxo vivent, després de la presa de Imús ha dictat un bando oferint un generós indult a tots los insurrectes tégalos que vulgan presentarse.—«Espanya—ha dit—després de la victoria, sab perdonar.» Hermosa frase

que revela que 'l fetje del general ha recobrat instantáneament lo perdut equilibri.

Si 'ls tégalos comprenen los seus interessos, no es de creure que s' obstinin prolongant una resistencia, que per ells ha de ser funestíssima. Y si van presentantse, com sembla que ho farán, quan en Primo de Rivera arribi a Filipinas, en Polavieja li podrá dir:

—Aquí li deixo la casa neta y endressada.—Jo me 'n torno a Espanya, a veure en Cánovas quina cara fá.

¿Quina cara fá en Cánovas?

Lletja com sempre.

Quan li diuen que D. Camilo está malalt sembla que li treguin un gran pés de sobre Pero quan li notificar que 's posa bó, ja 'l tenim anguniós, frenétich, y hasta esparverat, de tal manera que no sab lo que li passa.

Avants, quan exercia de Júpiter Olímpich, a cada dos per tres, exclamava: —¡Ca!....

Avuy diu: —¡Ca-milo!.... y acluca 'ls ulls com si li fessin pampallugas.

¿Es que tem y rezela de l' influencia que l' home del fetje pot exercir en lo desarrollo futur de la política espanyola?

¡Quí sab, Mare de Déu!....

La veritat es qu' hem arribat a uns temps tan especials que ja ningú s' enten, ni sab per quins mars navega.

Mentres en Cánovas, l' home que dintre de la restauració borbónica, representava 'l sentit reaccionari, avuy se las aposta ab los monárquichs mes avansats, y 's torna, per lo que respecta a Cuba, reformista, y per lo que atany a la península, tolerant ja que no cumplidor fidel de las lleys democráticas, alguns que de lliberals blasonan contemplan com una esperansa l' espasa del reaccionari Polavieja.

La premsa de gran circulació, los periódichs de las rotativas, a pesar dels seus antecedents democrátichs se declaran polaviejistas a tot estrop.

Y 'ls sagastins, al aguayt, no saben a quin sant encomenarse. 'S queixan de que 'n Cánovas els haja prés la bandera, y ja veurán com al últim, segons com pintin las cosas, no tindrán ells cap reparo en apoyarse ab l' espasa del general del fetje.

Confessém que may Espanya ha semblat tant un manicomi, com avuy. Tothom va enmascarat. Y som al ball y hem de ballar. Lo difícil es trobar una parella que convingui. Los milicianos progressistas s' han disfressat de frares, y 'ls frares de milicianos progressistas. S' ha fet una tal barreja de oportunistes inoportuns, s' han mistificat de tal manera las ideas y las creencias dels homes públichs y dels partits, que ja ningú s' enten, ni sab ahont vá. El pobre que s' hi fixa una mica, corre perill de tornarse boig rematat.

Seguint aquesta corrent de insania general, aquí tenen a D. Emilio, l' home de las grans sorpresas.

En obsequi del periodista Morote, va donarse a Madrid un banquet, al qual ni assistí — tractantse de menjar ¿com havia de faltarli?— la Magdalena democrática, la Magdalena arrependida avuy de la seva anti-gua virtut republicana.

Després dels postres, faltant al vot de castedat de llengua que havia fet, pronuncià un discurs.

Pero entenémnos: no se sab ni pot dir-se a punt, fixo si 'l va pronunciar, ó si 'l discurs en qüestió va escapàrseli, sortintli del cos, contra la seva voluntat.

Perque 'l Sr. Castelar, segons ell mateix va dir, té una memoria fenomenal que li permet recitar tots los discursos que porta pronunciats en lo curs de la seva vida. Es una especie de fonógrafo vivent. Los discursos passats son planxas, que basta aplicarlas al cilindro de la maquineta pera que tornin a sentir-se, sempre que 's vulga, sense faltarhi un punt ni una coma.

Lo dia del banquet Morote, va posar al cilindro una planxa republicana. ¡Y quina planxa!... Cert que si en lloch de aquesta hagués utilisat, per exemple, la conferencia que á l' any 88 va donar en l' *Ateneo barcelonés*, haurian sortit de nou los concep'es mes encomiastichs dedicats á la llengua y á las lletres catalanas, qu' es precisament tot lo contrari de lo que digné en lo banquet, en defensa de la *unidad del lenguaje castellano*.

L' últim discurs de 'n Castelar, en lo qual se confessá republicá impenitent, després de haver destruhit y tirat per la finestra al partit poderós que durant tants anys tingué la debilitat de creure en lo seu republicanisme, me fa l' efecte de un sarcasme. Y no obstant, hi hagué encare—*La Publicitat* me guardarà de mentir—qui al sentir l' eco, no de una conciencia lleal, sino de una senzilla planxa fonográfica, adreßá las orellas, y sentintse tot reviscolat, expressá la creencia de qu' encare D. Emilio estava en condicions de capitanejar de nou á una gran part de l' opinió republicana. Es de sentir que un periódich tan expert com *La Publicitat* tingui de tant en tant aquestas debilitats. ¡Y cuidado—y prengui nota de lo que dihém—que si D. Emilio tornava de nou á fer política, sería sols per destruhir los efectos de la fusió avuy comensada, sería per tirar per portas una vegada mes los anhels del partit republicá en busca de una via práctica per implantar una República gubernamental, que puguin acceptar sense temor tots los espanyols amants de la prosperitat de la patria.

Bona prova de lo que dihém es que una vegada 'l fonógrafo castelari hagué acabat la corda, D. Emilio se 'n aná á la *Huerta* á esmorzar ab en Cánovas. D. Anton el nece: sitava. El necessitava perque exercés de Celestina, llimant las asperesas que tenen tan disgustat ab ell á 'n Romero Robledo.

—Amoixim á 'n aquest pollastre!—li va dir—y ho va fer ab tot l' esmero que requeria una comissió tan important.

Aixis practica D. Emilio lo republicanisme, quan no exerceix de fonógrafo.

P. K.

En Navarro Reverter, tan obsequiat pels conservadors quan la seva visita á Barcelona, acaba de correspondre á las sevas finesas, aumentant lo cupo dels consúms de la ciutat en 1.710,000 pessetas, equivalents á un augment diari de 4,687 pessetas.

Aquesta suma ha de resar principalment sobre las desvalgudas classes treballadoras, que ja casi no poden ni menjar. Ellas son, en efecte las que pagan la major part de la contribució de consúms, que grava ab preferencia 'ls articles alimenticis de primera necessitat.

Ara una comissió presidida per l' alcalde se 'n ha anat á Madrid á entaular las corresponents reclamacions; pero es fácil que 'l ministre 'ls digui:

—Vaja, homes, no fassin el pobre. Vostés que quan un ministre visita Barcelona l' obsequian ab aquells áplats tan espléndits ¿no han de poder pagar aquesta friolera? Cántin'ho á 'n Morlesin!

La veritat es que no han terminat encare las guerras de Cuba y Filipinas, y ja comensa la gran guerra contra 'ls contribuyents.

L' augment en las tarifas dels consúms son sols los primers disparos. Prompte 'ns tirarán la caballería á sobre, y llavors es quan ens farán veure las estrellas al mitj del dia.

Vaja, al últim el *Niño Dios* ha donat lloch á que 's promogués á Zaragoza un gran escándol. Ab las sevas prédicas carcundas, ditas de memoria, á tall de llorito, va motivar que 'l representant de l' autoritat li preguntés:

—Be, noy, digas ¿qui es el teu rey?
Y en Ramonet va respondre: —'L que vosté vulgui.
—Aquí no hi ha mes rey que Alfonso XIII—digué 'l delegat.

Y 'n volen mes de soroll, d' escándol y de saragata, entre 'ls enorgümenos del cassino carli, reunits per escoltar lo predicot de aquell zaval?

Lo cassino ha sigut tancat, y 'l jutje instrueix las diligencias corresponents.

Tenim donchs al *Niño Dios* encausat, telím encausat al Pare etern, que l' explota presentantlo per tot arreu com un fenómeno, y venent llibres á tort y á dret, y tenim sobre tot, als carlins fets unas fieras contra un govern, que fins ara 'ls havia tolerat totas las bravatas, sense mortificarlos lo mes mínim.

El *Niño Dios* relata 'ls seus viatjes per Catalunya, ahont diu que 'l tractaren molt bé, fientli guanyar molts pinsans, y pel baix Aragó ahont casi 's moria de gana, perque en aquella terra no hi ha un quarto.

Parla del alsament del Armengol, suposant que 'l govern va ferli fer; y parla sobre tot dels preparatius que fan los carlins per tirarse al camp y de las armas que han rebut al Nort y á Catalunya.

Mes franquesa que la de aquest noy no pot donarse. No estaria, donchs, de més, que 'l govern practiqués las degudas averiguacions, fins á descubrir los últims fils de una trama asquerosa que pot portar dias de dol á Espanya.

Va aixecarse á Puerto-Rico una partida insurrecta; pero al instant va ser batuda y dispersada, cayent los més dels individuos que la componian en poder de las autoritats y presentantse á indult el resto.

Ja 's veu que 'l capít general de aquella isla no es com l' alcalde de Barcelona. Lo general Marín no dorm

Quan las columnas dels nostres valents se dirigian contra Imús, els insurrectes celebravan una *fiesta religiosa*.

Aixis á lo menos se consigna en un cablegrama oficial.

En aixó sols se coneix la gran influencia que sobre 'ls tágalos han exercit els frares. Els han inculcat las prácticas religiosas que no deixan, pero no han pogut fer lo mateix ab l' amor á Espanya.

¿Se desitja encare un exemple mes patent de l' esterilitat de la influencia frailuna sobre aquells indigenas?

Molt concorreguts y extraordinariament armónichs resultaren los *meetings* de fusió republicana celebrats l' últim diumenje á Lleyda y á Molins de Rey.

Entre tots los oradors se posá de relleu la mes perfecte conformitat de sentiments y de propósitos, y l' auditori correspongué ab sos aplausos á l' idea iniciada en l' Assamblea de Reus.

A Molins de Rey, l' ex-arcalde Sr. Sábata, afiliat al partit federal, digné que acceptava ab gust la fusió, pronunciant de pas una frase felis, que recomaném al bon sentit de tots los nostres correligionaris, principalment de aquells que abrigan encara injustificats rezels.

Apropósit de la inconveniencia de adoptar prematurament determinadas denominacions, digué 'l Sr. Sábata: —«Avants de batejar á una criatura, lo primer que 's necessita es tenirla.»

¡Molt just! ¡Molt gráfich! Y sobre tot ¡molt oportú!

No passo perque 'ls socialistas de 'n Pau Iglesias al commemorar l' aniversari de la Comuna de París, se desfoguessin, no contra 'ls partits monárquichs que envileixen y arruinan á la nació, falsifican las lleys democráticas y fan impossible la representació legitima de las classes obreras en lo Parlament; sino contra 's republicans, ab tot y ser los aliats naturals de las classes treballadoras.

En aquest socialisme anti republicá, hi ha de veure l' home menos expert la bruixa monárquica.

Aquests serveys inapreciables al caudillatje monárquich, son dignes de una recompensa. Si 'ls que 's prestan no la obtenen, consti que son uns tontos, y ab els tontos, ni ab els malvats els convé als verdaders obrers embolicars'hi.

Resum de uns datos que demostren no sé si la potencia ó la debilitat d' Espanya.

Entre Cuba, Puerto-Rico, Filipinas y la Península, la nació espanyola té avuy en peu de guerra 269 batallons, 158 esquadrons y 90 baterias. En total: 19,542 jefes y oficiales, 358,108 soldats y 39,786 caballs.

Si lo que costa de mantenir aquesta forza s' aplicués al desarrollo de la riqueza pública, Espanya sería dintre de pochos anys una de las nacions mes prósperas d' Europa.

Pero ara 'ns hem de contentar reflexionantho, mentres saborejém la dolsura dels dos únichs fruyts que 'ns ha donat lo garrofer de Sagunto: la guerra y la miseria.

S' han arreglat satisfactoriament las diferencias entre obrers y patrons de la fábrica del Sr. Ferrer y Soler de Vilanova, que venia sufrint una paralisació. Celebrém de tot cor semblant resultat.

Y lo mateix voldriam poder dir de las fábricas manresanas y en especial de la del Sr. Serra y Bertránd, qu' es ahont co-

mensá 'l conflicte. Pero desgraciadament la titulada fábrica del Remey, mes aviat sembla la fábrica de la Malaltia. ¡Qué s' hi ha de fer!... Paciencia y bon génit!

CARTAS DE FORA.—*Valls*.—Hi ha en aquesta ciutat una fábrica de géneros de punt en la qual s' exigeix á las treballadoras 25 céntims al istiu y 35 al hivern que se 'ls descuentan de la semanada, per la consumació de gas per vetllar, y no contents ab aixó 'ls amos, quan s' espatlla una pessa de alguna máquina, á la treballadora se li jarrega l' import de la reparació. Si va cundint aqué:ta costum, ja veurán com ab el temps, encare 'ls obrers haurán de pagar als amos y donárloshi las gracias de que 'ls deixin treballar en las sevas fábricas.

Amer.—Lo Secretari del Ajuntament ens participa que si bé es cert que per efecte de una malaltia grave que sofreix, hi ha en la Secretaria un auxiliar, no es exacte que aquest percibeixi assignació del Ajuntament. Aixis ho consigném á instancias del interessat, rectificanc la carta de que 'ns ferem eco la semana anterior.

Banyolas.—Un tal pare Marqués, (que com se veu té un apellido que lo mateix pot ser aristocrátich que propi per un gos de Terranova) fa aquestos dias cada prédica que n' hi ha per llogarhi cadiras. Per aixó, no 's creguin: ja n' hi llogan. Figúrinse que dirigeix al auditori recomendacions de aquest tenor: «Si aneu á una barbería y veveu periódichs com *La Publicidad*, *El Noticiero* (hasta 'l *Noticiero*)! *LA CAMPANA*, *l' Esquella*, *Las Dominicales*, etc., etc., entornevose'n sense dexarvos tocar la cara pel barber. Naturalment, uns barbers que tenen tals periódichs podrian esquilarlos una mica massa.

L' antecessor del Pare Marqués, anomenat Mossén Massot, deya que la noya que va al ball se posa al nivell de una mundana; y que peca mes qui no va á confessar, que qui mata al seu pare y 's renta las mans ab la seva sanch.—Figúrinse ab semblants máximas si sortiran ben enllustrats els llanuts de aquesta vila.

AL MINISTRE D' HISENDA

¡Oh ministre, bon ministre,
per pietat!
¡Anuléu la providencia
qu' heu dictat!
¡Meditéu millor las cosas!
¡Meditén!
Perque 's veu que anant de cego,
no hi toquéu.
¡Dos milióms més de pessetas
p. r consúms!
¡Dos milióms ben á la vora!
¡Vaya uns fums!
¿Qui us ho ha dit que Barcelona
pot pagá
un recárrech tan tremendo,
sant cristiá?
De vos sol aquesta idea
no ha sortit.
¿Qui us ho ha dit, oh bon Navarro,
qui us ho ha dit?
¡Dos milióms més de pessetas!
¡Pues no es poch!
¡Com qui diu una friolera!
¡Jo 't retoch!

Que á Madrid els rals comensan
á faitá,
ja ho sabiam tots de sobra
dias há.
¡Gasta tant de vostras cuynas
el caliu!
¡Son tan grans els compromisos
que teniu!
Pero ¡aixó es, señor ministre,
prou rahó
per clavá 'l mort sobre aquesta
població?
Si 'l govern se troba magré
de diners:
¿per qué havém de dur nosaltres
els neulers?
No us penséu que vulga fervos
enfadar:
pero aixó, jo tinch de dirvosho,
es somiar.
¡Ay, Navarro!... Barcelona
no es ja com
en los temps en que 'n tenia
p. r tothom.
No hi ha feyna, no 's treballa,
no 's fa ré,
la miseria l' ha ferida
de plé á plé.
¡Quánts y quénts que avants menjavan
bon rostit,
han d' anarsen avuy sense
sopá al llit!
¡Quánts, que ahir per tot se 'ls veya
ben mudats,
ara rondan ab els culzers
foradats!

No us enganyo, ab la penuria
que passém,
l' augment vostre es molt difícil
que 'l paguéu.
Per lo tant jo us ho aconsejo
com amich;
acceptéu sense recansa
lo que us dich.
Barcelona ara us faria
quedar blau;
Barcelona está escurada,
¡no té un clau!

Revoquen, donchs, vostres ordres
desseguit,
y al damunt el vel tirémi
del olvit.
Que insistir fora enredarvos,
y dí al món
que aquí certs ministres tocan
el violón.

C. GUMÀ.

JUNTA MAGNA

HA convocada D. Antón.
La sala está plena.
Hi ha ministres, bisbes, generals, banquers, ac-
cionistas del Banch, representants de las classes
passivas, propietaris, comerciants...

Fins hi ha un home del poble
Arribat el moment oportú, D. Antón pren la paraula.
—Senyors: l'actual situació es una de las més difícils que
registra l'història. L'horisó está plé de núvols: la terra's
mou ab sacudidas epilèpticas; l'ayre sembla estar impregnat
d'un baf mefítich capás d'envenenarho tot. Torno á dirho: els
moments son solemnes, d'una solemnitat terrible.—
D. Antón calla per pendre alé.
Mentres tant els concurrents, qu'encare no saben perque
han sigut congregats, s'entretenen fem calendaris sobre l'pro-
bable objecte de la reunió.
—Deu volguer parlarvos de la qüestió de Creta—diu un ge-
neral.
—No ho crech—replica un bisbe—tot lo que D. Antón ha
manifestat son alusions á la situació en que's troba 'l Papa
—Jo soch de parer que'ns vol dir alguna cosa de la peste
bubónica—murmura un capitalista.
L'HOME DEL POBLE, acostantse al grupo:
—¿No ho sabéu lo que vol D. Antón? Demanarnos quartos.
Exclamacions, murmolls, malas miradas; pero en aquellins
tant, el president torna á enrahonar, y tothom calla.
—Suposo que ja sabrán per que'ns hem reunít,—diu don
Antón.
(Silenci general.)
—Pues ens hem reunít senzillament pera veure si entre tots
sortim del atolladero economic en que'ns trobem.
UNA VEU: —Ja torném á estar sense diners?... Donchs ¿y
'ls del empréstit?

—¿Qui sab ahont paran! Entre pólvora, canons, fusells, bar-
cos y otras frioleras, pot dirse que l'endemá mateix de co-
brarlos ja'ls haviam gastat tots.... Els parlo ab verdadera sin-
ceritat: estém apuradissims; convé ab tota urgencia arbitrar
recursos, buscar diners d'una manera ó altra. ¿Serán vostés
capassos de negarme aquest sacrifici? ¿Vostés, el nervi d'Es-
panya, la esperansa de la patria, l'única representació legíti-
ma de las sévas forsas?—
Los concurrents no saben quina cara posar: que'ls alabin, ja
'ls agrada; pero aixó d'haver de treure... diners....
—¿No's podria posar un altre gravámen sobre las cerillas?
—diu un general.
—¿Imposible! Prou gravadas están, com hi ha mon.
—Més prácticich fora establir un dret sobre 'l petroli—opina
un ministre que gasta gas.
—Tampoch fariam gran cosa.
—¿Y un impost sobre la sal?
—¿Y sobre l'oli?
—¿Y sobre l'aygua que's ben?
—¿Y sobre l'ayre que's respira?
—Senyors—fa don Antón, sospitant que'ls reunits tenen ga-
nas de rifarsel,—tot lo que vostés proposan son remeys petits,
insignificants, com si diguessim, de curandero. Aquí lo que's
necessita son recursos de gran metje, medicinas enérgicas y d'
efectes radicals...

—¿Quánt voldria vosté, de moment?—pregunta un accionis-
ta del Banch.
—Vuytanta, noranta, cent milions... Es impossible dirho á
punt fixo....
—Aumentí las contribucions....—diu una veu.
—¿Cá!
—¿Per qué no fa un empréstit?—cria un'altra.
—Perque temo qu'en loch de fer un empréstit taria una
planxa.
—Donchs... ¿d'ahont vol que surtin els diners?
—¿D'ahont?—diu l'home del poble, alsautse de cop y do-
minant ab sa veu tota l'assamblea:—jo us ho explicaré d'
ahont. Tú, ministre, ab la mitat de la paga ja'n tens pro: tú,
general, pots posarte al costat del ministre; el bisbe's deixa-
rá tallar un cinquanta per cent; aquests que cobrian retiros y
pensions crescudas, s'aviudrán á pasársela á mitja racció;
els accionistas del Banch cediran la mitat dels beneficis; els
comerciantes y propietaris no voldrán ser menos que'ls accio-
nistas.... y don Antón sortirá d'apuros sense haverse d'amohi-
nar.... ¿Qué us sembla?—

Tots els concurrents se miran al home del poble lo mateix
que si fossin sorts.
Y es que efectivament las classes conservadoras, son aixís:
d'aquesta orella, no hi senten.

FANTÁSTICH.

RESONER en Rius y Rivera, diuhen
que'n Sanguily's prepara per
anarsen á la provincia de Pinar
del Río, al objecte de reempla-
sarlo.
No fa encare un mes que'l tal
Sanguily, condemnat á reclusió

perpétua, va ser posat en llibertat á instancia del go-
bern dels Estats Units, després de prestar jurament de
que no faria armas contra Espanya.
Sembla impossible que'n Sherman deixi escapar á
un porch de aquest calibre.
Coneixentli las intencions, lo millor que podria fer
seria enviarlo al matadero de Chicago.

En vista de las victorias de Filipinas, hi ha que obrir
lo cor á l'esperansa.
Lo vencedor de Imús avuy porta *La-Chambre*; pero
ab el temps, tal vegada arribi á posarse 'ls pantalons.

Los detractors de'n Polavieja, diuhen que'l plan de
atach á Cavite va ser proposat pel general Blanco.
Si'l general Blanco va proposarli'l plan, y'l gene-
ral Lachambre l'ha realisat, ¿volen fer lo favor de dir-
me que li queda á D. Camilo?

En contestació á aquesta pregunta no falta qui tant
bon punt regressi á Espanya, s'proposa regalarli una
espasa de honor.

L'iniciador de aquesta idea ha sigut *El Siglo futu-
ro*, periódich de'n Nocedal, l'integrista que va renyir
ab D. Carlos perque no era prou carlí, y que'l dia me-
nos pensat será capás de renyir ab el Papa, no consi-
derantlo prou católich.

¿Ay quin Camilo!...
O millor encare: ¿Ay quin Camelo!...

Poch avants d'empendre en Primo de Rivera'l seu
viatge á Filipinas, es fama qu'entre ell y en Navarro
Reverter va crusarse'l següent diálech, tan cómic com
expressiu:

Lo general:—Voy por la paz y por los laureles.
Lo ministre:—Vd. lo traerá todo.
¿Tot enterament?
Podria ser.

No podrá queixarse la restauració.
Fins ara contava ab el general de las *corassonadas*.
En lo successiu podrá disposar ademés del general
de las *fetjadas*.

Un que tot ho arregla ab el cor, y un altre que tot
ho compon ab el fetje.

Ja no n'hi falta sino un que tot ho disposi ab la
perdiu.

Entre'l general *Prim* y'l general *Primo* (de Rive-
ra) no hi ha molta diferencia.

No mes que una O.
Pero la O que dintre del alfabet es una lletra, arit-
mèticament considerada equival á un zero.

Y si's té en compte que'l general *Prim* ja fa 26 anys
qu'es mort y que may segonas parts sigueren bonas,
tindrém que'l govern conservador acaba de aplicar á
la pacificació de Filipinas la següent fórmula alge-
bráica:
M.O.R.T. + 0 = 00.

Lo de Creta s'embolica. Los insurrectes grechs han
fet foch als destacaments de las potencias, que havian
desembarcat á l'isla perguardar las espaldas dels turchs.

Las potencias comensan á treure foch pels caixals;
pero per ara s'aguantan de por d'incendiarse las unas
á las otras.

Y la Grecia, á pesar de la seva insignificancia, ni
desmaya, ni desdeix per res del mon.

Sense ser catalanista, al admirable poble grech (no
al rey, que tot ho fa perque no'l destronin) vaig á re-
galarli un parell de refráns de la terra.
«Qui'l pega primer, pega dos cops.»
«En los pots petits hi ha la bona confitura.»
Endavant... y que duri.

Perque un corresponsal telegráfic va jugar al senyor
Vallés y Ribot la brometa de dir que conspirava, al *di-
vino* li ha faltat temps per publicar remittits en los pe-
riódichs dihent: «Cuanto hago en el terreno político,
público y notorio es, y todo ello está dentro de la más
estricta legalidad.»

M'alegro molt de que'l gran rrrrevolucionari s'ha-
ja tornat tan *legalista*.
Y aixó que segons deya avants, la música que mes
li agradava, era la dels xiulets de las balas.

Será de las bolas que solen ficarse dintre dels pitos,
perque'ls xiulets tremolin.

Desde'l moment que'l govern se compromet á no
molestar á cap extranger que á Cuba treballi contra
Espanya, temerós de las complicacions que podrian
sobvenir, hi ha un medi molt senzill de fastidiarlo.

Bastaria que tots los espanyols ens fessim súbdits de
qualsevol nació extranger.

En aquest cas en Cánovas hauria de dimitir, á falta
de ciutadans á qui xeringar.

Y l'únich xeringat seria ell.
Ab motiu dels bons oficis que va prestar D. Emilio á

n'en Cánovas convenent á n'en Romero Robledo de
que li convé fer bondat, com el pa que menja, diu un
periódich que'l eloqüencia del ex-tribuno no ha decay-
gut, y que en la tasca de surgir voluntats no té rival.
Es molt cert: no n'hi ha un altre per surgir monár-
quichs... y per estripar republicans.

SOLUCIONS

A L'INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Fe-de-ral*.
- 2.ª MUDANSA.—*Conza—Coiza*.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Campana de Gracia—La Esquilla de la Torratxa*.
- 4.ª TERS DE SILABAS.—
BAR BA RA
BA TIS TA
RA TA FIA
- 5.ª GEROGLIFICH.—*Per pesca, los pescadós*.

Han endavinat totas las solucions los ciutadans Pepet de l'
Ala, Antón del Trampoli, Sara Gatera y Xim-xim; n'han en-
davinadas 4: M. Pérez y Altimira; 3: Borrimba, Pau Descals y
Un Frare; 2: Un de l'Espluga; y 1 no més: J. Güell, M. Mal-
bas, Un Panoli, F. Bacallá, y Un Blanench.

XARADA

¿NO SE'N RECORDA?

—Ja li vaig tersa que's total, Marta,
d'aquell ters-quinta que'm va dar pota.
¿Que'l quint deixada segona-inversa
hu-repetida? Ja ho creya ¡tova!
Cinç-quart-inversa, prima la Rambla,
vaig trobar *dugas-tombada Cosme*,
y'm va *tercera* que aquell fulano
sols va deixarla per poca solta.
¿Vosté volia qu'aquell araro
de sa butxaca ni un *tres-segona*
tragués, per dur-la *quinta* als teatros
com feya sempre ab mí, de gorra?
Ara's deu *prima-segona-terça*
d'aquell *tres-quinta*, *revers-segona*
que va donarme aquella lata,
perque ara'm busca *quinta* tot hora;
mes jo m'aparto de vosté, Marta,
puig no hi vull tractes, ni sols de broma.
La gent del poble, que *tres-quart-quinta*;
si acás me veyan un'altra volta
que hi feya greca, després del *mico*
que va donarme. ¿No se'n recorda?

ESCOLA VILAFRANQUÍ.

GEROGLIFICH

OLLIII

LLERS

M. MOLINS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans P. Ripoll, J. Bosch Campanyá, F. Bassas, Camas de
Catre, E. Argilaga, Bertoldo, P. Giralt de V., F. Casas T., Anto-
net del Vendrell, C. Torres, Melón Cansado, Pepet Panxeta,
Un Francés, Enrich Pinyol, A. Maseras, M. Fernández, F. Ba-
rrios, Un Poeta Vilapagui, R. Homedes, G. Tayabaca y Pap,
F. Fabregas, L. Peris, l'Cardus de V., y Padrina M.:—Lo qu'
envian aquesta semana no fa per casa.

Ciutadans Pepet de l'Ala, Vila de Roda, F. Bassa, M. Bal-
mas, Nitu de Tarragona, Noy Torras, Lluís Ribé, J. Sneroll,
Felións Petit, Toful Rusca, Joan T. Fortuny, F. Más Abril,
J. Aubert M., Peret de Gracia, A. del Estanch, Afayta-Cana-
ris, R. Altomira, J. Romansos. Hereu Rabanissas, Rata segon,
y J. R. Sitjeta:—Insertaré alguna cosa de lo que'ns envian.

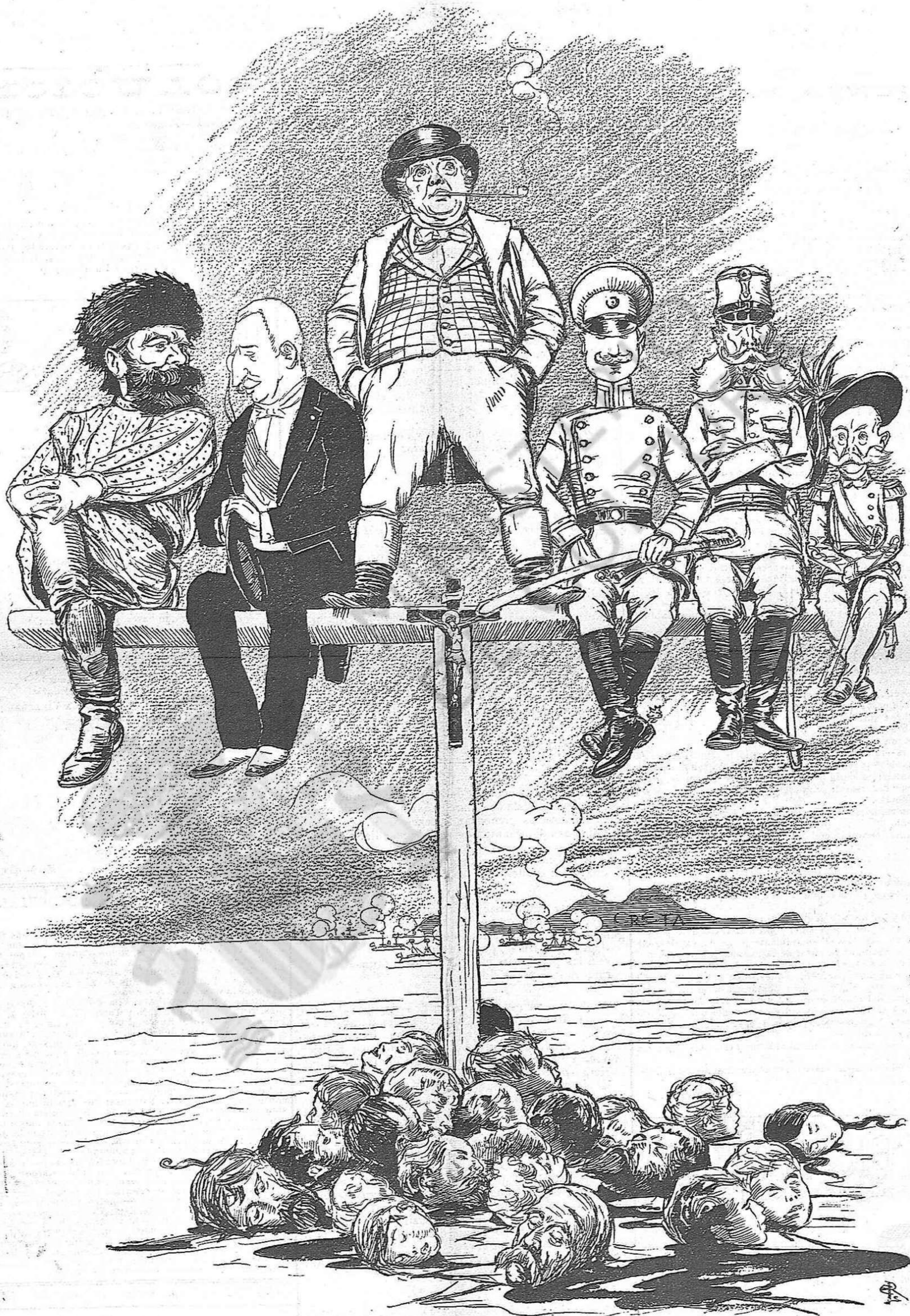
Ciudad A. del Singlot: La composició es poch espontánea.
—F. R. (Sardanyola) y J. P. (Torredembarra): No creyém opor-
tú parlar del assumpto que motiva las sévas cartas.—A. Niu
Rallé: No admetém composicions en castellá, y menos quan
son copiadas.—Lluís G. Salvador: Ens agrada mes la compo-
sició que'l article: aquell tipo de colleccionista es inverossi-
mil.—Frantopa: La composició es sumament defectuosa.—L'
avi Riera: La de vosté va bé.—E. Ameller: Idem la de vosté.

—F. Pi: Idem las que'ns envia.—Ruy de Gorch: Los versos
luixejan.—Félix Cana: Queda acceptada.—J. Aubert M.: Enters-
rats.—A. Forés: Es fluix.—R. Lleó: No'ns acaba de agradar.—
Mayet: No hi veyém la punta.—Sanch de Cargol: Será com
vosté diu casualitat; pero li assegurém que comparant las dos
composicions ningú's ho creuria. Per lo tant, com que *per*
seria mameallo, ens haura de permetre que donguém per ter-
minat l'incident.—Prerafaelists: Va bé.—Alamunyo: En los
epigramas que'ns envia no hi veyém la punta.—F. Leporace:
La primera composició queda acceptada: l'altra no fa per no-
saltres respecte á lo demés; ho acceptém tot, sempre que's
ho valgui.—Ramonet R.: Va bé.—Zechnas Hpesoj: Idem lo
seu sonet.—Jep de l'Arpa: Una mica polit, podrá anar.—J. Ba-
laguer Soler: Va bastant bé.—Nut: Es fluix.

ANTONI LOPEZ, editor *Rambra del Mitj*, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

L' EQUILIBRI EUROPEO (per J. LLUÍS PELLICER.)

La pau de las grans potencias